

Representantforslag 14 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Mette Hanekamhaug, Åse Michaelsen, Bente Thorsen, Solveig Horne, Kari Kjønås Kjos, Karin S. Woldseth, Siv Aida Rui Skattem, Åshild Karoline Haugland og Laila Marie Reiertsen

Dokument 8:14 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Mette Hanekamhaug, Åse Michaelsen, Bente Thorsen, Solveig Horne, Kari Kjønås Kjos, Karin S. Woldseth, Siv Aida Rui Skattem, Åshild Karoline Haugland og Laila Marie Reiertsen om et opprør mot voldtektsbølgen

Til Stortinget

Bakgrunn

Antall voldtekter har økt kraftig det siste året. I Oslo har det allerede blitt anmeldt 48 overfallsvoldtekter hittil i 2011 – dobbelt så mange som i hele 2010. Over 350 jenter har oppsøkt voldtektsmottaket i byen, et tall som også utgjør en markant økning. Til tross for denne økningen anslås det at mørketallene er store hva gjelder voldtekt og at bare 10–15 pst. av de som har blitt utsatt for et slikt overgrep oppsøker hjelp.

Forslagsstillerne er opprørte over den utrygghet jenter i hovedstaden må føle på fordi risikoen for slike overgrep har blitt så stor. De dramatiske tallene krever umiddelbar politisk handling slik at kvinner igjen kan gå trygt i Oslos gater.

Forslagsstillerne vil vise til ulike tiltak som sammen kan bidra til å endre den negative utviklingen i antallet voldtekter. Det er først og fremst markert økt bemanning i politiet. Dette har Fremskrittspartiet tatt til orde for og foreslått ved en rekke anledninger i mange år. Dårlig politibemanning går først og fremst ut over den synlige utetjenesten. Jo færre politipatruljer som synes ute, desto tryggere kan en overgriper være på at han får gjennomført et overfall i fred. I tillegg vil politiet ofte være for langt unna dersom et pågående overgrep blir meldt, slik at

muligheten for å ta gjerningsmannen blir markert svakere.

Forslagsstillerne har merket seg at justisminister Knut Storberget ved flere anledninger sier at politiet har fått styrket sin bemanning. En rapport fra Politidirektoratet viser at dette ikke stemmer; 18 av landets politidistrikter har opplevd nedbemanning det siste året. 9. oktober 2011 kunne Aftenposten avsløre at til tross for at Politidirektoratet har en målsetting om å øke politidekningen til to politifolk pr. 1 000 innbyggere, så har dekningsgraden falt fra 1,8 i 2008 til 1,6. Det er dramatiske tall. Lavere politidekning gir mindre synlighet, som igjen øker utryggheten for folk flest.

Voldtektsutvalget, under ledelse av Rita Sletner, la frem sin rapport i 2008. Der pekte de på behovet for å opprette et eget spesialorgan for sedelighetskriminalitet (SEPOL). En slik enhet vil i mye større grad kunne samle erfaring og utvikle kompetanse knyttet til etterforskning av voldtekter. På den måten vil man kunne få en spydspiss i politiet for etterforskning og dermed flere pådømmelser av slike handlinger.

I tillegg ble det foreslått å sikre at alle politidistrikter opprettet egne team for seksuelle overgrep (SO-team) med taktisk, teknisk og juridisk spesialisering. Ved gjennomføringen av et slikt tiltak ville man sikret kontinuerlig oppdatering av kompetanse i det enkelte politidistrikt og en mer helhetlig oppfølging av seksuelle overgrep. Sammen med SEPOL vil SO-teamene danne en slagkraftig etterforskningskraft som kunne endret dagens bilde der svært mange overgripere slipper straff. I løpet av året har det kommet meldinger om at både politiet i Oslo og politiet i Trondheim har lagt bort flere hundre saker som omhandlet seksuelle overgrep. Dette er etter forslagsstillerne oppfatning uhørt. Med større kapasitet og mer slagkraftig etterforskning av denne type saker, vil også statusen med å etterforske voldtekter øke. Dette vil gi større tilgang på dyktige polititjenestefolk.

Forslagsstillerne konstaterer at regjeringen ikke har fulgt opp verken forslaget om opprettelse av SE-POL eller SO-team.

Forslagsstillerne viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2011 hvor det ble foreslått bevilget 580 mill. kroner ekstra til politiet. Denne ekstrabevilgningen ville hatt stor betydning og ville satt politiet i stand til å innføre ovennevnte tiltak som Fremskrittspartiet ved flere anledninger selv har foreslått. I regjeringens fremlegg til statsbudsjett for 2012 ligger det forslag om 696 mill. kroner ekstra til politiet. Forslagsstillerne minner om at denne økningen i stor grad går til tiltak i forbindelse med terrorangrepet, og ikke til mer synlig politi.

DNA-analyse

DNA er en viktig beviskilde i voldtektssaker. Tjenestefolk i politiet snakker ofte om viktigheten av å jobbe med etterforskning mens bevisene fortsatt er «ferskvare». Dette gjelder i særdeleshet biologiske spor.

DNA-analyser er underlagt statlig monopol ved at Rettsmedisinsk institutt (RMI) er eneste laboratorium som får analysere for politiet. Dette fører til lang saksbehandlingstid, og politiet må ofte vente lenge før analysesvarene er klare. Etterforskningen blir således forsinket og mister preget av å være ferskvare mens prøvene står i kø for analyse.

At saksbehandlingstiden skal være lang, fremstår paradoksalt all den tid det finnes ledig kapasitet for denne typen analyser. GENA AS Institutt for DNA-Analyse i Stavanger har internasjonale sertifiseringer som sikrer høyere kvalitet enn RMI. Likevel vil ikke regjeringen slippe GENA til, fordi det er et privat selskap.

GENA kan bidra til at saksbehandlingstiden går ned, noe som vil styrke muligheten for at politiet oppklarer flere voldtektssaker.

Asylsøkere som gjerningsmenn

De siste fem årene har vist at overfallsvoldtekter nesten uten unntak begås av personer med ikke-vestlig bakgrunn. Mange av sakene er også knyttet til handlinger begått av asylsøkere. At asylsøkere som er i landet under påskudd av å trenge beskyttelse begår slike overgrep, er avskyelig. Norge kunne vært denne kriminaliteten foruten om landet hadde ført en strengere asylpolitikk der asylsøkere ble plassert i lukkede mottak. Det bør være sterkt straffeskjerpende når asylsøkere begår kriminelle handlinger. Personer som utnytter norsk godhet og det åpne samfunnet til å begå kriminelle handlinger, må møtes med svært tøffe virkemidler.

Forslagsstillerne viser til at Fremskrittspartiet fremmet et komplett forslag til ny norsk utlendingslov i Innst. O. nr. 42 (2007–2008), der det ble åpnet for utstrakt bruk av DNA-testing i utlendingssaker. I

Fremskrittspartiets forslag til §§ 42 og 77 i ovennevnte innstilling, ble det åpnet for DNA-test i enhver utlendingssak der det er nødvendig å fastslå om det eksisterer en familierelasjon, og i § 90 ble det slått fast at det skal tas fotografi, fingeravtrykk og DNA-profil i forbindelse med en rekke andre utlendingssaker. Disse DNA-profilene skal lagres i et nasjonalt DNA-register som også skal kunne brukes i forbindelse med blant annet kriminalitetsbekjempelse.

Erfaringsutveksling

I tillegg til dette vil forlagsstillerne peke på jobben som er gjort av politiet i Stavanger. Stavanger opplevde en bølge av overfallsvoldtekter for få år siden. Politiet gikk da ut til asylmottakene tilknyttet byen og drev opplysningsvirksomhet om norske regler og den kulturen som gjelder her. Dette ga svært positive resultater og antallet overfallsvoldtekter gikk drastisk ned.

Forslagsstillerne vil minne om at justisminister Knut Storberget selv karakteriserer voldtekt som nestendrap. Dette viser at også regjeringen ser alvorligheten i problemet. Forslagsstillerne etterlyser imidlertid at denne erkjennelsen omsettes i praktisk politikk. Straffenivået for voldtekter er fortsatt på et for lavt nivå, noe Fremskrittspartiet har påpekt ved en rekke ulike anledninger. Så stort som problemet nå fremstår, er det behov for en total gjennomgang av straffelovgivningen på dette området. Straffenivået må bli markert høyere samtidig som terskelen for bruk av forvaringsstraff må senkes.

Forslagsstillerne viser til at statssekretær i Justisdepartementet, Astri Aas-Hansen, for kort tid siden brukte for lange skjenketider som argument for at politiet fikk gjort for lite med voldtektene i Oslo. Dette er en total avsporing av debatten og mer et forsøk på å dekke over at justisministeren ikke tar problemet tilstrekkelig alvorlig. Det samme gjelder uttalelsen fra Oslos bystyremedlem Tone Tellevik Dahl fra Arbeiderpartiet om å «lyslegge områdene bedre eller rydde vegetasjon (...)». Slike uttalelser vitner om at problemet ikke tas alvorlig nok.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen initiere nødvendige endringer i budsjettet for 2012 slik at politiet kan opptre mer synlig og tilstedeværende i alle norske byer.
2. Stortinget ber regjeringen iverksette nødvendige prosesser for opprettelse av eget særorgan for et-

- terforskning av seksuelle overgrep, samt etablering av eget SO-team i hvert politidistrikt.
3. Stortinget ber regjeringen åpne opp for at private, sertifiserte laboratorium kan bistå politiet med DNA-analyser.
  4. Stortinget ber regjeringen foreslå nødvendige endringer for en utvidet registrering og kontroll ved ankomst av asylsøkere slik at registreringen også omfatter DNA-profiler som politiet kan få tilgang til.
  5. Stortinget ber regjeringen åpne for å plassere asylsøkere i lukkede mottak.
  6. Stortinget ber regjeringen legge frem endringer i straffeloven som gjør det straffeskjerpene å begå kriminelle handlinger mens en har asylsøknad til behandling.
  7. Stortinget ber regjeringen iverksette en revisjon av straffelovgivningen som gjelder voldtekt og andre seksuelle krenkelser med formål å skjerpe straffenivået, samt senke terskelen for bruk av forvaring.

26. oktober 2011

